

Kritik mot en tjänsteman vid samhällsbyggnadsförvaltningen i Vallentuna kommun för att han i en privat angelägenhet gav sken av att han agerade som anställd vid kommunen

Beslutet i korthet: En tjänsteman vid samhällsbyggnadsförvaltningen i Vallentuna kommun företrädde en bekant i en rättslig angelägenhet gentemot ett bolag. I kontakterna med bolaget använde tjänstemannen sin mejladress vid kommunen och sin mejlsignatur. Vid ett tillfälle ringde han till bolaget och presenterade sig som anställd vid kommunen och förklarade att han höll på att jobba med det aktuella ärendet.

Tjänstemannen får kritik för att han i en privat angelägenhet agerade på ett sätt som gav sken av att han uppträdde i sin egenskap av anställd vid kommunen.

Anmälan

AA förde i en anmälan till JO fram klagomål mot en tjänsteman vid samhällsbyggnadsförvaltningen i Vallentuna kommun för att han missbrukat sin tjänstetitel. Han anförde i huvudsak följande. BB, som var anställd vid Vallentuna kommun, kontaktade Kompetentum AB (bolaget) vid ett flertal tillfällen via mejl och vid ett tillfälle per telefon. Han presenterade sig som representant för Vallentuna kommun. Vid kontakterna hotade han med att vidta rättsliga åtgärder mot bolaget om det inte följde hans uppmaning att betala tillbaka viss ersättning till en av bolagets kunder. Bolaget upptäckte sedermera att BB agerat som privatperson och att den aktuella kunden var en vän till honom.

AA bifogade mejlkonversationen och en ljudfil med telefonsamtalet.

Utredning

JO begärde att Kommunstyrelsen i Vallentuna kommun skulle yttra sig. I sitt yttrande uppgav kommunstyrelsen att BB arbetade som projektledare på kommunens fastighetsavdelning och redogjorde för hans arbete där. Kommunstyrelsen framhöll att det inte funnits några möjligheter till personlig vinning för BB. Därutöver angavs följande.

I detta fall har BB berättat att han hjälper en 80-årig granne som fått problem med det anmälade företaget i fråga. BB säger också att han på

ett tidigt stadium presenterat sig som granne. Utifrån det skriftliga materialet som bifogats anmälan bedömer kommunen att BB inte hänvisat till att han företräder Vallentuna kommun. BB har angivit en e-postadress som avslutas med @vallentuna.se, samt kommunens generella e-postsignatur med hänvisning till kommunen.

Företrädaren för det anmälade företaget har gjort ljudinspelningen utan att informera BB. I det inspelade materialet presenterar sig BB initialt med att han ringer från Vallentuna kommun. Det är naturligtvis olämpligt när han, i detta fall, inte företräder kommunen.

Kommunstyrelsen gjorde följande bedömning.

Kommunstyrelsen bedömer att BB som tjänsteman i Vallentuna kommun inte haft några möjligheter till personlig vinning i ärendet. BB har dock uttryckt sig olämpligt initialt vid telefonkontakten med det anmälade företaget. [– – –]

Bedömning

Det får aldrig råda någon tvekan i frågan om en offentligt anställd tjänsteman uppträder i tjänsten eller som privatperson. Att detta är tydligt i alla situationer är viktigt för att upprätthålla förtroendet för myndigheterna. Det får självfallet inte förekomma att en tjänsteman i ett privat ärende, som ett påtryckningsmedel, ger sken av att han eller hon agerar i tjänsten (se t.ex. JO 2004/05 s. 54, dnr 228-2003).

BB:s kontakter med bolaget gällde en privat angelägenhet där han agerade som ombud för en bekant. Av utredningen framgår att han vid flera tillfällen skickade mejl till bolaget från sin mejladress vid kommunen och att den signatur som bl.a. anger kommunens adress och hans telefonnummer vid kommunen fanns kvar i meddelandena. Av utredningen framgår också att BB i ett telefonsamtal med en företrädare för bolaget presenterade sig som ”BB på Vallentuna kommun” och att han uppgav att han höll på att jobba med det aktuella ärendet. Han uppgav vidare att om saken inte löste sig ”får vi ju gå den juridiska biten bara”.

BB agerade som privatperson i sina kontakter med bolaget och borde inte ha använt sig av sin mejladress vid kommunen på det sätt han gjorde. Han borde inte heller ha presenterat sig som anställd vid kommunen i telefonsamtalet med bolaget. Det sätt som han uttryckte sig på vid telefonsamtalet ger dessutom intryck av att han ville ge sken av att han uppträdde i sin egenskap av anställd vid Vallentuna kommun, för att påverka handläggningen av ärendet. BB ska kritiseras för sitt agerande.